

Spis treści

Od autorów	7
-----------------------------	---

I. WSPÓŁCZESNE PRZEOBRAŻENIA GOSPODARKI ŚWIATOWEJ

1. Gospodarka światowa – jej istota i struktura	9
1.1. Istota gospodarki światowej	9
1.2. Podmioty gospodarki światowej	10
1.2.1. Przedsiębiorstwa krajowe (narodowe)	11
1.2.2. Korporacje transnarodowe	13
1.2.3. Gospodarki narodowe	16
1.2.4. Ugrupowania integracyjne	17
1.2.5. Międzynarodowe organizacje gospodarcze	19
2. Konkurencyjność w gospodarce światowej. Przegląd problemów	21
2.1. Ekonomiczne tło konkurencyjności	22
2.2. Składniki konkurencyjności	31
2.3. Koncepcja Michaela Portera	38
3. Zagraniczna i międzynarodowa polityka ekonomiczna w latach 90.	45
3.1. Istota i pojęcie zagranicznej polityki ekonomicznej	45
3.2. Środki zagranicznej polityki ekonomicznej (polityki handlowej)	48
3.2.1. Środki o mechanizmie cenowym	48
3.2.2. Środki administracyjne	50
3.2.3. Środki o mechanizmie dochodowym	53
3.3. Kierunki polityki handlowej	55
3.4. Polska polityka handlowa w latach 90.	61
3.4.1. Polityka celna	61

3.4.2. Środki pozacelne	63
4. Współczesny handel międzynarodowy	67
4.1. Międzynarodowy podział pracy jako podstawa międzynarodowej wymiany handlowej	67
4.2. Podstawowe czynniki zmian strukturalnych współczesnego handlu międzynarodowego	71
4.3. Kierunki przemian w strukturze współczesnego handlu międzynarodowego	75
5. Ceny w handlu międzynarodowym	87
5.1. Pojęcie ceny światowej	87
5.2. Krótkookresowe zmiany cen na rynku światowym	92
5.3. Tendencje zmian cen towarów wystandaryzowanych i zindywidualizowanych oraz ich relacji wzajemnych (<i>terms of trade</i>)	95
6. Międzynarodowa wymiana usług	102
6.1. Pojęcie i specyfika międzynarodowego handlu usługami	102
6.2. Struktura rzeczowa i geograficzna światowej wymiany usług	104
6.3. Usługi w negocjacjach Urugwajskiej Rundy GATT	111
7. Migracja siły roboczej w skali międzynarodowej i jej skutki	116
7.1. Pojęcie międzynarodowej migracji siły roboczej	116
7.2. Przyczyny i skutki migracji	118
7.3. Główne kierunki międzynarodowej migracji siły roboczej	124
8. Znaczenie inwestycji zagranicznych i korporacji międzynarodowych we współczesnej gospodarce światowej	127
8.1. Inwestycje zagraniczne w krajach Europy Środkowo-Wschodniej	142
8.2. Inwestycje zagraniczne w Polsce	148
9. Świat międzynarodowych finansów	154
9.1. Międzynarodowy system walutowy	155
9.2. Rynek walutowy	160
9.3. Rynek finansowy	163
10. Problemy globalne współczesnego świata	172
10.1. Pojęcie problemów globalnych	172

10.2. Problem wyczerpalności surowców naturalnych	175
10.3. Ekologiczne następstwa postępu cywilizacyjnego	177
10.4. Problemy demograficzne współczesnego świata	183
10.5. Światowa sytuacja żywnościowa	187
10.6. Międzynarodowy kryzys zadłużeniowy	190
10.7. Nowy Międzynarodowy Ład Ekonomiczny w perspektywie końca XX wieku	194

II. PROCESY INTEGRACYJNE WE WSPÓŁCZESNEJ GOSPODARCE ŚWIATOWEJ

1. Istota i formy międzynarodowej integracji gospodarczej	203
1.1. Uwagi wstępne	203
1.2. Przyczyny tendencji do regionalnej integracji gospodarczej we współczesnej gospodarce światowej	204
1.3. Istota międzynarodowej integracji gospodarczej	207
1.4. Metody, formy i typy międzynarodowej integracji gospodarczej	213
1.5. Mechanizm międzynarodowej integracji gospodarczej	216
2. Główne kierunki ekonomicznej integracji w Europie w latach 90.	218
2.1. Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG) / Unia Europejska (UE)	219
2.1.1. Układy Europejskie	227
2.2. Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (EFTA)	231
2.2.1. Strefa wolnego handlu Polska – kraje EFTA	233
2.3. Europejski Obszar Ekonomiczny (EOE)	236
2.4. Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA)	239
3. Północnoamerykańska Strefa Wolnego Handlu (NAFTA)	247
3.1. Cele NAFTA	250
3.2. Współpraca gospodarcza sygnatariuszy NAFTA	251
3.3. Motywy utworzenia NAFTA	254
3.4. Główne postanowienia NAFTA	258
3.5. Skutki NAFTA	264
4. Stowarzyszenie Krajów Azji Południowo–Wschodniej (ASEAN)	277

5. Regionalne Porozumienie o Handlu i Współpracy między Krajami Południowego Pacyfiku (SPARTECA)	289
6. Wspólny Rynek Ameryki Południowej (Mercosur)	297
Aneksy	302
A. Układ Ogólny w Sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT) i Światowa Organizacja Handlu (WTO)	302
B. Konferencja Narodów Zjednoczonych do Spraw Handlu i Rozwoju (UNCTAD)	316
C. Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF)	319
D. Bank Światowy	330
E. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBRD)	339
F. Kalendarium CEFTA	342